

یادداشت

ابزار کارآمد مدیریت استانی

کامران مفاهری فرد، کریم کبیری

● کارآمدسازی مدیریت استان‌ها و اثربخشی آنها اعم از اینکه به‌لحاظ سیاسی دارای نظام‌های متمرکز یا فدرال باشد، مقوله‌ای جدید است که در کشورهای گوناگون جهان موردتوجه قرار گرفته. اغلب پژوهش‌های آکادمیک و عملی که در این زمینه توسط دانشگاه‌ها، سایر مراکز پژوهشی و بانک جهانی صورت پذیرفته، بر این موضوع اتفاق و اجماع‌نظر دارند که موضوع اندازه‌گیری کارایی در بخش دولتی، «بسیار پیچیده» است. اکنون به برخی از کلیدواژه‌های پژوهش و تجربه سایر کشورها پرداخته و سپس به تحقیق انجام‌شده در کشور خودمان ایران رسیده و پیرامون نتایج پژوهش بحث و پیشنهادات لازم برای توسعه کارایی و همچنین توصیه برای محققان آینده نیز ارائه می‌شود. دانشگاه «دنور» کلرادو ایالات‌متحده آمریکا مطابق پژوهشی که در سال ۲۰۱۰ میلادی دراین‌خصوص داشته اهم موارد را به شرح ذیل عنوان می‌کند: -بررسی و مطالعه خدمات و مدیریت دولتی، عنوان بسیار پیچیده‌ای است. -اندازه‌گیری کارآمدی بخش عمومی، بسیار سخت و مشکل است. - ارزش کالا و خدمات این بخش را نمی‌توان در بازار مبادله کرد. - اثربخشی به شیوه بخش خصوصی، یعنی قیاس ارزش داده‌ها در برابر ستاده‌ها، مشکل و پیچیده است. همچنین در نتیجه‌گیری پژوهش انجام‌شده، موارد زیر را یادآور می‌شود: - کارآمدی مدیریت ایالت‌ها همواره باید دارای ارزش اجتماعی نیز باشد. - دسترسی آحاد مردم به اطلاعات مدیریت استان یا ایالت‌ها، ممکن شود. - فرایند مردم‌سالاری در جامعه مدنی، توسعه یابد. - شفافیت بیشتر در زمینه چگونگی انجام کارها فراهم شود. - آگاهی مردم از اندازه‌گیری عملکرد مدیریت جهت بازبایی اعتماد آنها با حاکمیت فرمانداران ایالت‌ها فزونی یابد. دانشگاه فورت‌هیر آفریقای جنوبی، در سال ۲۰۰۸ میلادی مشکلات ارتقای توسعه کارآمد استان کیپ‌تاون‌شرقی را مورد مطالعه و بررسی قرار داده است. کتاب پژوهشی جامعه مدنی چین که توسط بانک جهانی و با همکاری بخش پژوهش ریاست‌جمهوری آن کشور در سال ۲۰۱۴ تدوین شده، چالش‌های عمده مدیران برای توسعه پایدار آن کشور را برشمرد. و همچنین در جامعه هند نیز چنین مواردی مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته که کموبیش نیز به همین موارد اشاره شده و چالش‌های فراوان با یکدیگر تشبیه دارند. چنانچه به جامعه خودمان نظری اجمالی بیفکنیم، کموبیش به این نتیجه خواهیم رسید که قانون، برنامه استراتژیک بلندمدت (برنامه‌های مدون پنج‌ساله) وجود داشته اما معضلات گوناگون نیز همچنان جلوه می‌کنند. پژوهش مزبور، کارآمدی نظام مدیریت استانی و مدیر استانی را مورد بررسی قرار داده است عوامل مؤثر در کارآمدی مدیریت استانی را می‌توان به شش گروه به شرح ذیل طبقه‌بندی کرده‌اند: ۱- تراکم‌زایی ۲- تمرکززدایی ۳- ساختار مدیریت کشور ۴- قوانین و مقررات ۵- ویژگی‌های مدیران استانی ۶- ویژگی‌های سیستم مدیریت استانی. از شش گروه فوق فقط به دو مورد پنج و شش اکتفا شده و به چهار گروه دیگر ورود نشده زیرا خارج از میدان و حوزه پژوهش‌های مدیریتی است. ویژگی‌های نظام مدیریت استانی کارآمد را می‌توان به شرح ذیل خلاصه کرد: -به‌کارگیری نیروهای متخصص و باتجربه، توجه به توسعه پایدار منطقه، برنامه‌مندبودن و توجه به حقوق مردم منطقه بسیار مهم بوده‌اند. - داشتن چشم‌انداز، هدفمندبودن، کنترل ارزیابی عملکرد، پاسخ‌گویی سازمانی، استقلال مالی، مدیریت دانش، توجه به اولویت‌بندی فعالیت و اهداف کوتاه‌مدت مهم بوده‌اند. - سایر ویژگی‌ها، نمره متوسط و کمتر از آن را دریافت کرده‌اند. با عنایت به یافته‌های دریافتی از پرسش‌نامه، فرضیه پژوهشگران، که عنوان پرسش‌ها را تهیه و اولویت‌بندی کرده، مورد تأیید قرار می‌گیرد و ویژگی‌هایی که در فرضیه تحقیق درنظر گرفته شده است، تصدیق می‌شود؛ به‌عبارت‌دیگر، می‌توان چنین بیان کرد که اهداف پژوهش درست بوده؛ زیرا نتیجه پرسش‌نامه‌ها آن را آشکار کرده است. براساس تجزیه و تحلیل‌های صورت‌گرفته روی داده‌های گردآوری‌شده، مطابق محاسبات داده‌های پژوهش، ویژگی رهبری با رتبه ۴.۷ و ارتباطات با رتبه ۴.۴۸ به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی‌های یک مدیر استانی کارآمد و داشتن تابعیت بومی با رتبه ۳.۷۸ به‌عنوان کم‌اهمیت‌ترین ویژگی یک مدیر استانی کارآمد به‌دست آمده است که نشان می‌دهد مدیرانی با دارا بودن قدرت رهبری، تخصص و ارتباطات، می‌توانند از کارآمدترین مسئولان در رده مدیران استانی باشند و سایر ویژگی‌های بررسی‌شده در این تحقیق نیز، همچون هوشمندی، قدرت مذاکره، خلاقیت، ریسک‌پذیری، کارآفرینی و... جزء ویژگی‌های مهم برای کارآمدی مدیران استانی بوده و می‌تواند در انتخاب و گماردن مدیران استانی توسط مسئولان و رده‌های بالاتر مدنظر قرار گیرد. همچنین، ویژگی به‌کارگیری نیروهای متخصص و باتجربه با رتبه ۴.۴۲، توجه به توسعه پایدار منطقه با رتبه ۴.۳۶ و برنامه‌مندبودن با رتبه ۴.۴۴ به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی‌های یک نظام مدیریت استانی کارآمد به‌دست آمده است که نشان می‌دهد به‌کارگیری نیروهای متخصص و باتجربه، توجه به توسعه پایدار منطقه، داشتن برنامه، هدف، چشم‌انداز و سایر ویژگی‌های بررسی‌شده در این تحقیق جهت استقرار یک سیستم مدیریت استانی کارآمد باید مورد توجه قرار گیرد.

شرق؛ با وجود اینکه سهم محصولات معدنی و صنایع معدنی، تا شش درصد تولید ناخالص داخلی کشور بوده است که یک درصد آن به حوزه معدن و پنج درصد دیگر نیز به صنایع معدنی بازمی‌گردد، این بخش همچنان در رشد اقتصادی ایران مهجور مانده که البته خبرها حاکی از سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این حوزه در چند سال اخیر است. درعین‌حال وزیر صنعت، معدن و تجارت در اجلاسی که در همین راستا برگزار شد، با اشاره به احتمال وجود معدن رادیواکتیو در ایران تأکید کرد صندوق توسعه ملی باید در اعطای تسهیلات به بخش معدن فعال شود.

اعطای تسهیلات به معدن

وزیر صنعت، معدن و تجارت در این اجلاس با تأکید بر ضرورت حمایت از فعالیت‌های معدنی اظهار کرد: صندوق توسعه ملی برای اختصاص تسهیلات به معدن فعال شده است، اما تقاضی برای استفاده از این تسهیلات وجود ندارد و البته مانعی نیز برای دریافت منابع ارزی و ریالی صندوق بر سر راه نیست. تسهیلات بانکی برای اختصاص بخش معدن و صنایع معدنی ناچیز است و به معدن‌کاران و فعالان صنایع معدنی پیشنهاد می‌شود از منابع ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی استفاده کنند. به گزارش مهر، محمدرضا نعمت‌زاده تصریح کرد: به نظر می‌رسد با گشایشی که در فضای بین‌المللی ایجاد خواهد شد، رونق به کار در معدن و صنایع معدنی برگردد، ضمن اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد داده است در قالب لایحه اصلاحی، معدن از پرداخت مالیات‌بردارآمد معاف شوند.

این عضو کابینه یازدهم خاطرنشان کرد: هرکسی که بتواند در معدن ایران سرمایه‌گذاری کند، از تسهیلات مناسبی برخوردار خواهد شد و اگر چنانچه در پهنه‌های اکتشافی که وزارت صنعت، معدن و تجارت به متقاضیان معرفی می‌کند، مواد معدنی حتی در حد گسترده کشف شود، حتما پروانه بهره‌برداری معدن به نام اکتشاف‌کننده ثبت خواهد شد تا بتواند مراحل بعدی را پیش برده و معدن را به بهره‌برداری برساند.

اولویت‌های سرمایه‌گذاری در معدن

به گفته وی، سرمایه‌گذاری در معدن بزرگ سنگ‌آهن، مس، سرب، روی، کرومیک و مواد نادر خاکی جزء اولویت‌های وزارت صنعت است. وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: امسال پیش‌بینی می‌شود ۴۵۰ میلیون تن مواد معدنی استخراج شود که نسبت به آمار کشورهای بزرگ بسیار ناچیز است ولی روند روبه‌رشدی دارد که در این میان، ۶۵ میلیون تن سنگ آهن، ۲۰۰ میلیون سنگ آهنک، ۲۰ میلیون تن سنگ ساختمانی و ۵۰ میلیون تن مس در برنامه قرار دارد. در سال جاری برنامه‌ریزی بر این است که تولید فولاد خام به ۱۸ میلیون تن برسد که بر این اساس رتبه چهاردهم دنیا به ایران اختصاص خواهد یافت، ضمن اینکه در زمینه سیمان و سرامیک نیز رتبه چهارم دنیا را داریم. این عضو کابینه دولت یازدهم ادامه داد: باوجود رکود نسبی در فعالیت‌ها

وزیر نیرو اعلام کرد

تصویب طرح قطع آب پرمصرف‌ها قبل از تابستان

مهر: وزیر نیرو با اعلام ناپودی ۱۱۰ میلیارد مترمکعب ذخایر غیرقابل جبران استاتیک آب کشور گفت: طرح قطع آب مشترکان پرمصرف، قبل از تابستان به تصویب دولت می‌رسد. حمید چیت‌چیان با بیان اینکه تاکنون بیش از ۱۱۰ میلیارد مترمکعب از ذخایر استاتیک مصرف شده است و روند این مصرف نیز به‌شدت ادامه دارد گفت: باید در مدیریت تخصیص و وضع قوانین جدید برای رفع مشکل بخش آب اقدام کنیم. وزیر نیرو اظهار کرد: مسئله آب مسئله‌ای حیاتی است که با بقای ملت ارتباط دارد و از حساسیت خاصی برخوردار است. وی با بیان اینکه بیش از ۵۵ درصد آبی که در کشور مصرف می‌شود، از منابع زیرزمینی و ۴۵ درصد از آب‌های سطحی است، گفت: ذخایر آبی دینامیک با بارش‌های سال بعد قابل‌تجدید است، ولی ذخایر آبی استاتیک دیگر قابل‌جبران نیست، نتیجه این موضوع این است که هم‌اکنون در برخی نقاط کشور به‌دلیل محدودیت آب، مناطقی از جمعیت خالی شده است. وی با بیان اینکه در گذشته در برخی نقاط کشور در عمق ۲۰ متری به آب می‌رسیدند، ولی هم‌اکنون عمق آب به بیش از ۴۰۰ متر رسیده است، افزود: آبی که از آن عمق بالا می‌آید، شورآب‌های است که به‌شدت به کشاورزی آسیب می‌رساند و باعث از بین‌رفتن خاک نیز می‌شود. چیت‌چیان با اشاره به اینکه به‌دلیل افزایش جمعیت و نیازها و همچنین محدودیت منابع نیازمند نگاه حقوقی جدیدی هستیم، اظهار کرد: درحال‌حاضر، راه‌های انتقال حوضه‌به‌حوضه و مدیریت تقاضا به‌تنهایی پاسخ‌گو نیست و باید با مدیریت تخصیص و وضع قوانین جدید و خاص برای رفع مشکلات آبی اقدام کنیم. وزیر نیرو با بیان اینکه به جز آب با محدودیت انرژی نیز مواجه هستیم، تصریح کرد: باید پرسید آیا نسل امروز ما حق دارد به ضرر نسل‌های آینده کشور و به هر میزان که خواست از انرژی استفاده کند یا شخصی که دارای تمکن مالی

رئیس شورای رقابت اعلام کرد

نامه‌نگاری با لاریجانی

برای تعیین مرجع قیمت‌گذاری خودرو

ایرنا: رئیس شورای رقابت از نامه‌نگاری با علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، برای تعیین‌کلیف مرجع قیمت‌گذاری خودرو خبر داد. رضا شیوا در پاسخ به این پرسش که آیا شورا با مجلس در ارتباط با قیمت‌گذاری خودرو رایزنی کرده است، تصریح کرد: نیاز به رایزنی خاصی در این حوزه نیست، اما شورای رقابت نامه‌ای را به رئیس مجلس شورای

اقتصاد

در اجلاس معدن و صنایع معدنی مطرح شد

دولت به صنعت سیمان یارانه نمی‌دهد

و صنایع معدنی رشد ۱۰ درصدی در ارزش‌افزوده بخش معدن را تجربه کردیم که امیدواریم شرایط برای تحقق رشد‌های مناسب در سال جاری فراهم شود. وی در ادامه از احتمال وجود معدن رادیواکتیو خبر داد و افزود: در گذشته این بخش بلامطالعه باقی مانده بود که با هماهنگی با دستگاه‌های ذی‌ربط در حال شروع مطالعات و تکمیل اکتشافات هستیم؛ درحالی‌که سازمان زمین‌شناسی به دلیل محدودیت‌های مالی‌ای که دارد، نتوانسته به وظایف خود عمل کند و بنابراین حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را در این بخش رونق دادیم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: حدود ۸۰ درصد از پهنه‌های اکتشافی کشور که در گذشته بلوکه شده بودند، آزاد و در اختیار بخش خصوصی قرار گرفت تا اکتشاف شود، درحالی‌که در گذشته به مردم اجازه داده نمی‌شد به پهنه‌های اکتشافی بلوکه‌شده وارد شوند. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین در جمع خبرنگاران از ابلاغ مصوبه کاهش حقوق دولتی معادن سنگ آهن در روزهای آینده خبر داد و گفت: دولت نمی‌تواند به تولیدکنندگان سیمان یارانه بدهد.

تکمیل ۱۰ طرح معدنی با سرمایه‌گذاری ۳۷۲ میلیون دلاری

در ادامه این اجلاس، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز گفت: در سال جاری ۱۰ طرح جدید با سرمایه‌گذاری ۳۷۲ میلیون دلاری تکمیل و آماده اجرا خواهد شد، ضمن اینکه ارزیابی مجدد طرح‌های نیمه‌تمام یا راکد نیز در دستور کار است. مهدی کرباسیان در اجلاس معدن از وجود ۶۰ میلیارد تن ذخیره معدنی ایران خبر داد و گفت: با اکتشافاتی که هم‌اکنون از سوی دولت و بخش خصوصی در حال انجام است، به نظر می‌رسد میزان ذخیره معدنی رشد چشمگیری داشته باشد؛ اگرچه سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص داخلی به ترتیب یک و پنج درصد است. معاون وزیر صنعت افزود: در برنامه ششم توسعه بالغ بر ۱۵ میلیارد دلار در بخش معدن و صنایع معدنی سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده که سیاست وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذاری پروژه‌های معدنی بعد از بهره‌برداری آنهاست.

وی تصریح کرد: امیدوارم قصد دارد طی سال‌های آینده ۴۵۰میلیون دلار در بخش اکتشافات سرمایه‌گذاری کند؛ چرا که در دنیا به‌طور متوسط هر واحد سرمایه‌گذاری در مواد معدنی منجر به سه واحد ارزش افزوده در اقتصاد ملی می‌شود. اکنون ۴۵درصد از تولید ناخالص دنیا مربوط به منابع معدنی زیرزمینی و صنایع مربوطه است و یک درصد از اشتغال دنیا در بخش معدن اتفاق می‌افتد. به گفته رئیس هیات عامل امیدورو، در طول برنامه ششم توسعه قرار است تولید فولاد به ۵۰ میلیون تن، مس کاتد به ۴۰۰ هزار تن و آلومینیوم به ۷۰۰ هزار تن افزایش پیدا کند. در سال ۱۰۹۴، طرح جدید با سرمایه‌گذاری ۳۷۲ میلیون دلار تکمیل و آماده اجرا خواهد شد که طرح‌های آهن اسفنجی شادگان، چهارمحال و بختیاری، آنتیموان سیستان، پترولیوم کک، پتاس خوروبایانک و تیتانیوم کهنوج از جمله آن است. کرباسیان

ادامه داد: بررسی و ارزیابی مجدد طرح‌های نیمه‌تمام یا راکد به لحاظ دارا بودن توجیه اقتصادی و انتخاب طرح‌های واجد ارزش برای ادامه کار در دستور کار قرار گرفته است که از بین آنها، ۳۰ طرح طی یک‌سال‌ونیم اخیر از شرایط رکود و سکون خارج شده و در مرحله اجرایی قرار گرفته‌اند. برای این طرح‌ها ۲۴هزار و ۱۶۵ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده که هزار و ۶۳۴ میلیارد تومان با مشارکت بخش خصوصی بوده است.

حمایت بانک مرکزی از سرمایه‌گذاری‌های خارجی

رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران با اشاره به ارتقای سرمایه‌گذاری خارجی تأکید کرد: ایران در این رابطه برخی قوانین گذشته را مورد تجدیدنظر قرار داده و در راستای حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خارجی اقداماتی را انجام داد و این سرمایه‌گذاران از حمایت

بانک مرکزی ایران برخوردار هستند.

به گزارش ایسنا، محمد خزاعی، معاون وزیر اقتصاد در اجلاس معدن و صنایع معدنی ایران گفت: بازار سرمایه در سال‌های اخیر نوساناتی را تجربه کرده و به شکل تصاعدی رشد داشته است همچنین سرمایه آن در حال حاضر به حدود ۱۶۰میلیارد دلار رسیده و سرمایه‌گذاران خارجی و بین‌المللی را به خود جذب کرده و بازگشت سرمایه پایداری را نوید می‌دهد. وی با بیان اینکه ایران مزیت بسیار بالایی برای پروژه‌های اقتصادی با کسب‌وکار دارد، گفت: ما یکی از کشورهای دارای منابع قوی در هیدروکربن هستیم و همچنین بزرگ‌ترین صنایع روی و مس و رتبه یازدهم را در سرب داریم.

همچنین ایران چهارمین تولیدکننده نفت بوده و بزرگ‌ترین ذخایر گازی را در اختیار دارد. از سویی ۵۸ میلیارد تن منابع معدنی با تنوع مختلف را دارا هستیم و کشورمان بین ۲۰ کشور اول جهان در این زمینه قرار دارد، همین موضوع ایران را در مرکز توجه شرکت‌های بین‌المللی قرار می‌دهد و ما نیز باید به سرمایه‌گذاران خارجی خوشامد گفته و از آنها استقبال کنیم.

مدیریت ۹۷درصد ذخایر معدنی توسط بخش خصوصی

رئیس اتاق بازرگانی تهران نیز در این اجلاس با بیان اینکه مدیریت ۹۷درصد ذخایر معدنی کشور در اختیار بخش خصوصی است، گفت: با وجود این باز هم استیلاي پنهان دولت از طریق وضع قوانین نامناسب در این بخش دیده می‌شود. مسعود خوانساری نیز در این اجلاس خواستار خروج دولت از قیمت‌گذاری کالاها شد و گفت: دولت برای کشف قیمت باید براساس مکانیسم بازار و عرضه و تقاضا حرکت کند. مسعود خوانساری با اشاره به سهم معدن در رشد اقتصادی، گفت: اکنون میزان ذخیره اکتشافی ایران به ۵۷ میلیارد تن رسیده است.

خبر

خزانه اسلامی بدهی وزارت راه را

تسویه می‌کند

● ایسنا: هرچند بودجه مصوب وزارت راه‌وشهرسازی در قانون بودجه، عملاً نمی‌تواند کفاف پرداخت بدهی‌های این وزارتخانه به پیمانکاران را بدهد، اما استفاده از اعتبارات خزانه اسلامی، منابع تازه‌ای است که آخوندی از آن به‌عنوان حلال بخش عمده‌ای از مشکلات اقتصادی وزارت راه نام برده و اعلام کرده است می‌توان با بهره‌گیری از این پول‌ها بدهی پیمانکاران را تسویه کرد.

نمی‌توان به‌دلیل حمایت از تولید ذائقه مصرف‌کننده را محدود کرد

● فارس: مجتبی خسروتاج، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: دولت در واردات کالا مطابق قانون و اسناد بالادستی عمل کرده است و هیچ‌گونه تخطی از قوانین اتفاق نیفتاده است و درعین‌حال، نمی‌توانیم به‌دلیل حمایت از تولید داخل، ذائقه مصرف‌کننده را فقط به محصولات داخلی محدود کنیم.

زیان ۲ هزار میلیارد تومانی صنعت دامداری

● فارس: سیداحمد مقدسی، رئیس هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی گاوداران ایران با بیان اینکه متوسط قیمت خرید شیرخام از دامداران حدود هزارو ۴۰ تومان است، گفت: با اجرایی‌نشدن مصوبه ستاد تنظیم بازار، حدود دو هزار میلیارد تومان به صنعت دامداری لطمه وارد شده است.

تورم تولید۱۲.۹درصد

● شرق: بانک مرکزی، نرخ تورم تولید در ۱۲ ماهه منتهی‌به اردیبهشت‌ماه سال‌جاری را ۱۲.۹ درصد اعلام کرد. خلاصه نتایج به‌دست‌آمده از شاخص بهای تولیدکننده در ایران براساس سال پایه ۱۳۹۰=۱۳۹۰، نشان می‌دهد شاخص بهای تولیدکننده در ایران در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۴، به عدد ۲۱۱۰.۱ رسیده است و نسبت‌به ماه قبل ۱۰ درصد افزایش یافته است. شاخص مذکور در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۴، نسبت‌به ماه مشابه سال قبل، معادل ۶۰ درصد افزایش داشته است.

اسپلیت تروپیکال – اینورتر

مناسب برای مناطق معتدل و حاره‌ای

خدمات مشتریان: 021-23 22